

Tilsyn på Hammerum Friskole i skoleåret 2018/19.

Som bekendt skal tilsynsrapporten laves digitalt på en tilsynsportal, som ministeriet har oprettet. Her er det først muligt at lave den helt færdig fra primo maj til ultimo juni, på grund af den enkelte skoles indberetning af deres årsregnskab inden 1. maj.

Tilsynsrapporten har nu mere karakter af afkrydsning med få kommentarer, så for at give jer forældre m.fl. et mere nuanceret indtryk, får I også en mere "poetisk version".

Som tilsynsførende på Hammerum Friskole er det min opgave at føre tilsyn med:

- elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk
- at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
- at vurdere om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene og demokratisk dannelse
- at undervisningssproget er dansk

(Bekendtgørelse om valg af tilsynsførende ved friskoler og private grundskoler)

Udgangspunktet for vurderingen er standpunktet for eleverne som helhed samt undervisningen generelt og ikke den enkelte elevs standpunkt.

Jeg har i skoleåret 2018/19 pt. fulgt undervisningen 5 dage, og agter at komme på tilsynsbesøg yderligere et par gange inden skoleårets afslutning. Jeg har fået oplysninger fra både skolens hjemmeside/intra og samtaler med skolens leder og lærere, der kunne være relevante for mig for at udføre mit tilsyn. Jeg har desuden fulgt med i skolens liv via fortællinger i de skolekredse jeg kommer i. Der er til stadighed en god fortælling Hammerum Friskole. Og det forstår jeg som tilsynsførende godt.

Jeg har i dette skoleår fulgt undervisningen på alle klassetrin, dog med særlig vægt på fagene; dansk, matematik og engelsk.

Et blik ind i skoledagen

Hver gang jeg møder ind på Hammerum Friskole, møder jeg høflige elever, der holder døren, siger godmorgen og jeg oplever hvordan dagen tegner sig godt, for på Hammerum Friskole hersker der en god og sund kultur. Såvel blandt elever som blandt voksne. Disse to ting hænger nøje sammen.

Jeg oplever gang på gang, hvordan samspillet mellem elev og lærer/støtteunderviser fungerer. Der er skabt gode rammer for klasserumsledelse, og jeg ser hvordan respekten mellem lærer og elev danner grundlaget for et godt læringsmiljø. Som bekendt er et godt værested også ofte et godt lærested.

I en matematiktime på mellemtrinnet oplever jeg, hvordan en typisk lektion foregår. Eleverne kommer ind fra et aktivt frikvarter, og falder hurtigt til ro. Læreren giver sig gode tid til at høre, hvad eleverne har været optagede af i frikvarteret, og derefter går den faglige del af lektionen i gang. Der er en tydelig dagsorden på tavlen, og det skaber en god ro for eleverne. Jeg mindes ikke at have set en sammenhæng på Hammerum Friskole, hvor underviseren ikke har været i kontrol over klasserummet. Det er et stærkt signal om respekt, høj faglighed og ønsket om at man som lærer og elev er på en fælles mission. Timen fortsætter. Og der er varierende opgaver med forskellige arbejdsformer. Elever med særlige behov bliver tilgodeset – både via sværhedsgrad i opgaven, men også via støttelærer etc. Elever som trænger til ekstra udfordringer, bliver også mødt i det. Igen ses elevernes høflighed, som atter leder mine tanker hen på en sund kultur. "Må jeg spørge dig om noget?". "Tak for hjælpen" osv.

I skolens udskoling oplever jeg en lektion, hvor samspillet mellem lærer og elev igen er i centrum. Der sker meget med hjernen, selvet og alle mulige andre ting i udskolingen. Derfor skal man som lærer også være parat til at møde eleverne, hvor de er. Det gælder selvfølgelig på alle klassetrin. Der arbejdes i denne lektion med vækst-skemaer i Excel. Der bliver undervist på højt niveau, men stadig med øje for at inddrage alle. Eleverne er gode til at dele oplysninger med hinanden, og arbejder godt med "eksponentiel vækst" – halverings- og fordoblingstid osv.

Elevrådet er et nyere tiltag på Hammerum Friskole, og jeg oplever til elevrådsmødet, hvordan det demokratiske fundament her får sin næring. Formanden er en 9 kl. elev, og elevrådet er med repræsentanter fra 4.-9. klasse. Møder faciliteres af en lærer. Der kommer forslag om; nye fodbolde, nye stole til en bestemt klasse, skraldedage og tilladelse af tyggegummi i frikvarteret for elever, der må være inde. Læreren spørger til argumentet, og får at vide; "spørg Kasper". Herefter gennemgår læreren proceduren for at fremføre en sag, argumentere for samme – og de aftaler til sidst, at de "tygger" på idéen til næste gang.

Min vurdering af fagligt indhold og arbejdsformer.

Jeg oplever på Hammerum Friskole en undervisning, der er båret af stor faglighed og seriøsitet. Undervisningens tilrettelæggelse er præget af grundighed og en meningsfuld vekslen i aktiviteter. Arbejdsformerne lægger op til, at eleven lærer at tage ansvar for sig selv såvel som for gruppen. Den enkelte undervisningstime er præget af den enkelte lærers personlighed. Der er alligevel en klar fælles holdning og ensartethed i opbygningen af undervisningen. Dette er med til at give sammenhæng i en travl hverdag.

Læringsmiljø.

Jeg oplever i klasserne et godt læringsmiljø. Rollefordelingen mellem lærer og elever er klar. Jeg oplever ro og koncentration i undervisningen. Eleverne mødes med en positiv forventning fra såvel skolen som den enkelte lærer. Det handler om at søge viden, gøre sit bedste. Jeg har bemærket, at lærerne er dygtige til at give hvert barn i klassen den opmærksomhed, barnet har brug for med udgangspunkt i det enkelte barns faglige standpunkt. Der tages i høj grad hånd om de børn, der har brug for ekstra støtte, og samtidig er der udfordringer til de hurtige og kvikke.

Det psykiske miljø.

Et godt socialt miljø i klassen er en væsentlig forudsætning for at eleverne kan få et fagligt udbytte. Hammerum Friskole vægter fællesskabet og elevernes trivsel højt. I alle klasser er der ikke kun fokus på faglighed, men også den enkelte elevs trivsel.

Det fysiske miljø.

Jeg bemærker, at klasseværelserne er rare at være i, og lysforhold og klima synes godt. Der er mange moderne faciliteter til brug i undervisningen, og det understøtter det gode læringsmiljø.

Udearealerne, som bliver brugt flittigt til frikvarterets frie leg, er hyggelige og overskuelige. Her leges på tværs af alle aldre i al slags vejr.

Øvrige tilsynsaktiviteter

I mine samtaler med særligt skolens leder har vi i år bl.a. drøftet

- skolens daglige virke, undervisningsplaner og undervisningsmateriale
- skolens forberedelse af eleverne til "frihed og folkestyre" og af "elevernes demokratiske dannelse"
- Elevkultur, lærerkultur og undervisningsmiljø

Samlet vurdering.

Jeg har under mine besøg på Hammerum Friskole mødt et fagligt kompetent og meget engageret personale, der leverer veltilrettelagt undervisning. Jeg har oplevet et velfungerende skolemiljø, hvor der tages hånd om den enkelte. Skolens undervisning bygger på en positiv forventning til den enkelte og ruster eleverne på bedste vis til at klare livet – også uden for skolen.

På baggrund af mine iagttagelser kan jeg konkludere:

- at undervisningen i dansk, matematik og engelsk på alle måder står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
- at skolens samlede undervisningstilbud herunder de praktisk-musiske fag også ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
- at skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene og demokratisk dannelse
- at skolens undervisningssprog er dansk

09/04/2019

Johnny Beier Hessellund

Tilsynsførende